



Silny samorząd,
demokratyczna Polska



Program samorządowy
Sojuszu Lewicy Demokratycznej
2018

SLD

Silny samorząd,
demokratyczna Polska



Program samorządowy
Sojuszu Lewicy Demokratycznej
2018

Silny samorząd,

1. Po stronie dziecka, po stronie rodzica
2. Zdrowie na miejscu
3. Powietrze w normie
4. Srebrna rewolucja
5. Dobre mieszkanie w każdej gminie
6. Przestrzeń, która nie kłamie. Historia, która nie dzieli
7. Decydujemy wspólnie



demokratyczna Polska

Samorząd terytorialny to niekwestionowany fundament demokracji oraz wielki sukces polskich przemian ustrojowych. W ciągu ostatnich blisko trzydziestu lat – dzięki pochodzącym z wyboru władzom gmin, powiatów i województw – udało się powierzyć sprawy lokalnych i regionalnych społeczności im samym i zapewnić, że to nie politycy w Warszawie, ale mieszkańcy mają kluczowy wpływ na to, jak rozstrzygane są ich sprawy.

Sojusz Lewicy Demokratycznej od lat konsekwentnie **opowiada się za wzmocnieniem samorządu terytorialnego**. Uważamy, że im jest on bardziej samodzielny i zasobny, tym lepiej rządzona jest państwo. Dlatego chcemy zwiększyć zakres zadań i kompetencji gmin, powiatów i województw oraz zapewnić odpowiednie środki finansowe na ich realizację.

Z tego powodu niepokoją nas podejmowane przez rządzącą prawicę kroki, które zmierzają do ograniczenia samodzielności jednostek samorządu terytorialnego i pozbawiają je środków działania. **Sojusz Lewicy Demokratycznej stanowczo sprzeciwia się recentralizacji państwa!** Nie możemy do niej dopuścić. Przed wyborami samorządowymi zobowiązujemy się, że zrobimy wszystko, by polskie gminy, powiaty i województwa były silne i odporne na zakusy prawicowego rządu.

Samorząd to przede wszystkim codzienne sprawy ludzi, naszego najbliższego otoczenia. Od tego, jakie decyzje zapadają na szczeblu lokalnym i regionalnym, zależy w dużej mierze jakość życia każdego z nas. Sprawy, którymi zajmuje się samorząd, mają jednak wbrew pozorom silny, polityczny wymiar. Inaczej miastem rządzi lewica, inaczej liberałowie i konserwatywna prawica. Dlatego przedstawiamy program samorządowy Sojuszu Lewicy Demokratycznej: naszą wizję gmin, powiatów i województw.

Zapraszamy do lektury!

1.


Po stronie dziecka,


Samorząd powinien wspierać, bez względu na zamożność i stan cywilny, każdego, kto podejmuje wysiłek wychowania dziecka. Posiadanie potomstwa nie może wiązać się z długotrwałym wyłączeniem z rynku pracy i utrwalaniem konserwatywnego podziału ról w gospodarstwie domowym. Samorząd musi być partnerem rodzica w wychowaniu dziecka! Chcemy, by gminy, powiaty i województwa zapewniały równy dostęp do edukacji na dobrym poziomie. Nauka w szkole to najlepszy sposób, żeby zniwelować społeczne nierówności!




po stronie rodzica


Co proponujemy?

 **Żłobek bezpłatny i dostępny dla każdego.** Zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 musi być priorytetem dla każdej gminy. Dostępny dla każdego, bez względu na zamożność i stan cywilny, żłobek lub klub dziecięcy to szansa na szybki powrót rodziców na rynek pracy po urodzeniu dziecka i równy podział ról związanych z opieką nad nim. Gminy muszą budować nowe żłobki, a do czasu, gdy one powstaną, wspierać opiekę nad najmłodszymi w formie klubów dziecięcych i dziennych opiekunów. Żłobki będą bezpłatne.

 **Przedszkole bezpłatne i dostępne dla każdego.** Każde dziecko musi być objęte opieką przedszkolną blisko domu lub miejsca pracy rodziców, bez względu na ich zamożność i stan cywilny. Przedszkole to nie tylko szansa na godzenie przez rodziców obowiązków domowych i rodzinnych, ale przede wszystkim – na lepszą edukację dla każdego dziecka. Będziemy budować

nowe przedszkola i utrzymywać wysoką jakość w tych, które już istnieją. Przedszkola będą bezpłatne.

 **Wyprawka dla malucha.** Każdy rodzic dziecka rozpoczynającego edukację w I klasie szkoły podstawowej otrzyma bon w wysokości 500 zł. Pozwoli on sfinansować podstawowe wydatki związane z początkiem edukacji szkolnej: zakup przyborów szkolnych, pomocy naukowych i pierwszego tornistra. Bon taki będzie przysługiwał każdemu, bez względu na zamożność. Wsparcie dla rodziców nie powinno stygmatyzować, a samorząd musi wspierać wysiłek każdego rodzica włożony w wychowanie dziecka.


 **Drugie śniadanie dla malucha.** Każde dziecko w klasach I-III szkoły podstawowej otrzyma w szkole drugie śniadanie. Dzisiaj zbyt często zdarza się, że najmłodsi nie mają w szkole dostępu do zdrowego, energetycznego posiłku,

Po stronie dziecka, po stro

którego potrzebują dla prawidłowego rozwoju. To zadanie dla gminy! Positek taki zapewnimy we współpracy z publicznymi szkołami gastronomicznymi.

Wsparcie szkolnictwa zawodowego.

Dzisiejsza sytuacja na rynku pracy pokazuje, jak bardzo w czasach transformacji systemowej zaniedbano szkolnictwo zawodowe. Polscy pracodawcy potrzebują dobrze wykształconych specjalistów i techników. Z tego powodu będziemy wspierać szkoły branżowe i technika: tworzyć nowe placówki, a w istniejących – zapewniać atrakcyjne kierunki kształcenia i nowoczesne wyposażenie. W tym celu wykorzystamy regionalne programy operacyjne.

 **Pomoc w profilowaniu ścieżki kariery.** Za pomocą kompleksowego systemu doradztwa zawodowego pomożemy uczniom w wyborze ścieżki kształcenia i przyszłego zawodu. Zrobimy to razem z przedsiębiorcami, z którymi zorganizujemy wizyty studyjne, staże, szkolenia i klasy patronackie w szkołach

ponadpodstawowych. W ten sposób pokażemy młodym ludziom, jak atrakcyjne zawodowo mogą być nasze miasta i gminy.

Edukacja seksualna w ramach gminnych programów zdrowotnych.

Rządząca prawica opowiada się przeciwko rzetelnej, wolnej od ideologii edukacji seksualnej. Tymczasem wiedza o zdrowiu seksualnym człowieka i prawach reprodukcyjnych jest niezbędna, każdemu młodemu człowiekowi. Cel ten mogą zrealizować samorządy, przyjmując programy zdrowotne.

Bezpłatny bilet dla każdego ucznia.

Zapewnimy darmowe przejazdy dla wszystkich uczniów szkół podstawowych i średnich.


Darmowe korepetycje i inne zajęcia.

Szkola często nie zaspokaja wszystkich potrzeb edukacyjnych młodych ludzi. Wielu z nich, przede wszystkim przed maturą i innymi egzaminami zewnętrznymi, uczęszcza na korepetycje


lub kursy przygotowawcze. Młodsze dzieci biorą udział w odpłatnych zajęciach sportowych lub rozwijających inne zainteresowania. Zajęcia te nie są jednak dostępne dla wszystkich, w szczególności dzieci i młodzieży, które pochodzą z mniej zamożnych rodzin. To wyzwanie dla samorządu! Wprowadzimy darmowe korepetycje i inne zajęcia.

Lekcje etyki w każdej szkole.

Gminy, powiaty i województwa są organami prowadzącymi szkół. Nie sprawują nad nimi nadzoru pedagogicznego, ale odpowiadają za zgodność ich działania z prawem. Zapewnimy więc, że w każdej szkole dostępne będą dla wszystkich zainteresowanych uczniów lekcje etyki.

 **Gminy dla młodych.** Będziemy traktować młodych ludzi jak partnerów, którzy mają swój głos w kształtowaniu polityki samorządowej. Chcemy, by już uczniowie szkół podstawowych mieli swoją reprezentację w młodzieżowych radach gmin,

z własnym budżetem, który pozwoli między innymi na organizację młodzieżowych akcji i imprez. W ten sposób uczyć będziemy młodych obywatelskiej aktywności. Stworzymy miejsca spotkań dla młodych ludzi, gdzie będą się czuć u siebie.

 **Biblioteka dla każdego.** W każdej gminie w Polsce istnieje co najmniej jedna biblioteka. Często jednak brakuje w niej nowości wydawniczych i dobrego wyposażenia. Zmienimy to! Przeznaczmy odpowiednie środki na zakupy dla bibliotek, a w mniejszych gminach wykorzystamy w tym celu formy współpracy międzykomunalnej.



2. Zdrowie



na miejscu

Zdrowie to najcenniejsze, co mamy. To stan pełnego fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu. Za funkcjonowanie opieki zdrowotnej odpowiadają także jednostki samorządu terytorialnego. Poszczególne gminy, powiaty i województwa w różnym stopniu korzystają z kompetencji, które dotyczą tych spraw. Czas to zmienić! Jednostki samorządu terytorialnego powinny aktywnie działać na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców i korzystać ze wszystkich możliwości, które przewidują przepisy prawa.

Co proponujemy?



Bezpłatne badania i szczepienia dla mieszkańców.

Każda gmina może finansować bezpłatne badania medyczne i szczepienia dla mieszkańców.

To możliwość, z której skorzystamy.

Wczesne wykrycie rozmaitych schorzeń i szczepienia przeciwko nim dają szansę na dłuższe życie w zdrowiu i komforcie.

Proponujemy w szczególności badania w kierunku wad postawy u dzieci, chorób kobiecych i chorób męskich oraz szczepienia. Uruchomimy bezpłatne szczepienia przeciwko grypie.



Opieka dentystyczna w każdej szkole.

Każdy uczeń będzie objęty bezpłatną opieką dentystyczną, na którą będzie składać się zarówno profilaktyka stomatologiczna, jak i leczenie. Gabinet dentystyczny musi znajdować się w każdej szkole. Gwarantuje to, że opieka stomatologiczna będzie dostępna dla każdego młodego człowieka.

Zdrowie na miejscu



In vitro finansowane z budżetów gmin i województw.

Jedną z chorób cywilizacyjnych jest niepłodność. Państwo i samorząd powinny wspierać walkę z nią wszelkimi dostępnymi sposobami, tak jak to robią w przypadku innych chorób. Najskuteczniejszą metodą leczenia niepłodności jest zapłodnienie pozaustrojowe. Dzisiaj – gdy z powodów ideologicznych rządząca konserwatywna prawica odmawia finansowania *in vitro* z budżetu państwa – zadanie to muszą przejąć samorządy.



Świadome macierzyństwo.

Przyjmujemy programy zdrowotne, które zapewnią darmowe poradnictwo dotyczące sposobów zapobiegania ciąży, chorób przenoszonych drogą płciową oraz możliwość otrzymania – w braku medycznych przeciwwskazań – recepty na środki antykoncepcyjne, w tym pigułkę „dzień po”. Będziemy wspierać podmioty lecznicze, w których zgodnie z obowiązującym prawem przeprowadza się w uzasadnionych przypadkach zabieg przerwania ciąży.



Szpitala dla ludzi, nie dla zysku.

Im mniej rynku w ochronie zdrowia, tym lepiej. Szpitale i przychodnie powinny koncentrować się nie na zysku, ale na zdrowiu pacjenta i jego komforcie. Z tego powodu najlepszą formą dla prowadzenia działalności leczniczej jest samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej: zarówno dla podmiotów już istniejących, jak i tych, które samorządy będą tworzyć w przyszłości. Przeciwstawiamy się działaniu samorządowych szpitali i przychodni w formie spółek prawa handlowego.



3. Powietrze w normie



Powietrze w normie

Od powietrza zależy jakość naszego życia i stan naszego zdrowia. Zanieczyszczone powietrze odpowiada za liczne choroby, w tym – nowotwory złośliwe. Polskie miasta należą do najbardziej zanieczyszczonych w Europie. Na 50 miast o najgorszym powietrzu na naszym kontynencie aż 33 znajdują się w Polsce. Nie możemy godzić się na ten stan rzeczy. Jego zmiana to wielkie wyzwanie nie tylko dla władz centralnych, ale przede wszystkim – dla samorządów. Chcemy je podjąć.

Co proponujemy?



Monitoring jakości powietrza.

W każdej gminie wprowadzimy obowiązkowy, czteroroczny monitoring jakości powietrza, którego wyniki będą w czasie rzeczywistym dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej. W przypadkach, w których jakość powietrza będzie tak niska, że zagraża to zdrowiu, poinformujemy o tym na stronach internetowych, w mediach społecznościowych oraz – dla chętnych – za pomocą wiadomości SMS.



Uchwała antysmogowa w każdym województwie.

Sejmiki części województw przyjęły w ostatnim czasie tzw. uchwały antysmogowe. Są one bardzo potrzebne, ponieważ dają narzędzia do walki z zanieczyszczeniami powietrza: zakaz ogrzewania węglem i drewnem czy zakaz używania kotłów i pieców, które nie spełniają odpowiednich norm. Niestety, ciągle są województwa, w których takich regulacji nie przyjęto, lub takie, w których obowiązują one tylko

na części ich obszaru. Zmienimy to! Regulacje przyjazne dla czystego powietrza muszą obowiązywać w każdym regionie!

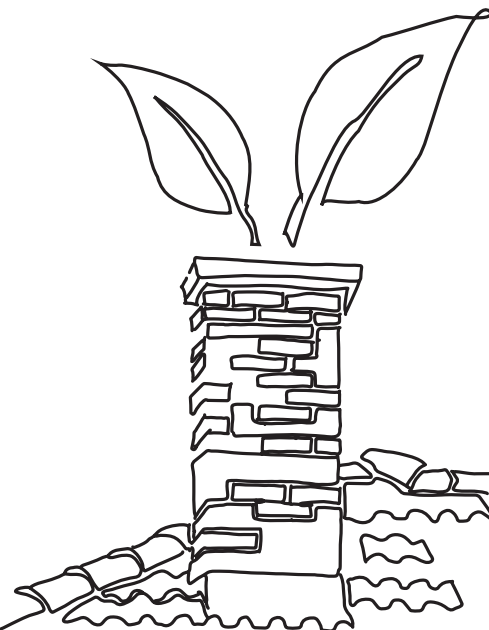
Rzetelne egzekwowanie przepisów, które chronią powietrze.

Dzisiaj obowiązuje wiele przepisów, które za pomocą zakazów i nakazów chronią czyste powietrze. W praktyce jednak okazuje się, że nie są one przestrzegane, ponieważ nie angażuje się odpowiednich sił i środków do tego, by je egzekwować. Dobrym przykładem jest palenie śmieci, które od lat jest wykroczeniem. Przestrzeganie tych przepisów będzie priorytetem straży miejskich i gminnych oraz policji. Wyposażymy te służby w odpowiedni sprzęt i sfinansujemy szkolenia, a w razie potrzeby – także dodatkowe godziny pracy.

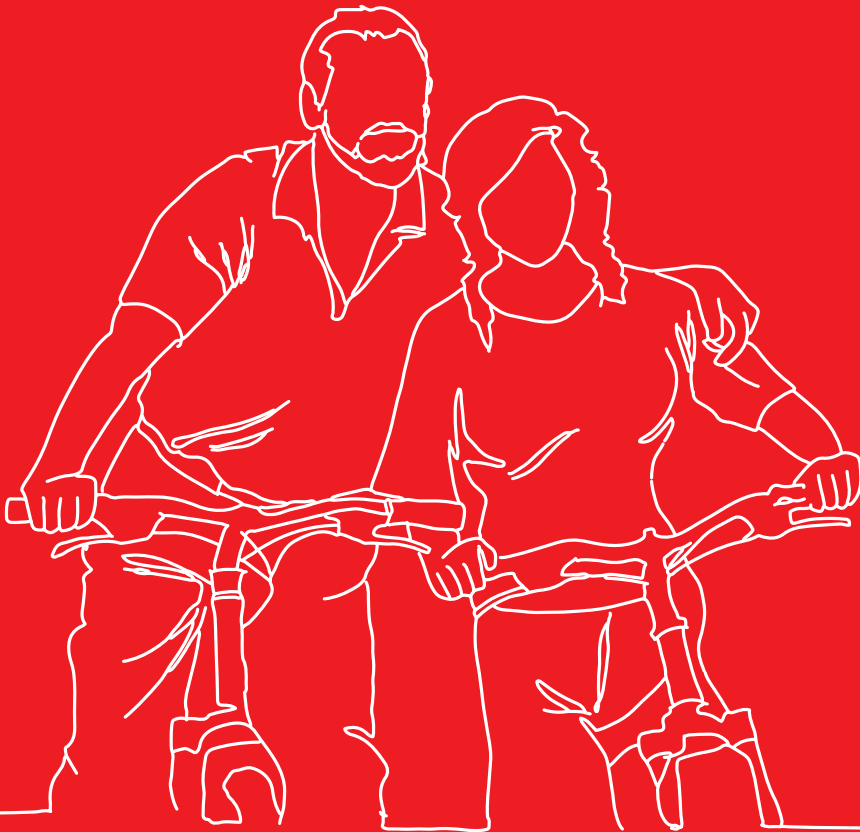
Wsparcie dla mieszkańców.

Zanieczyszczenie powietrza to często rezultat biedy. Z tego powodu mieszkańcy kupują niskokaloryczny węgiel, palą odpadami lub drewnem albo używają

starych kotłów i pieców, które nie spełniają potrzebnych norm. Dlatego zapewnimy dofinansowanie do wymiany urządzeń grzewczych i do termomodernizacji budynków, w tym w szczególności – budynków komunalnych. Samo wsparcie finansowe nie zapewni jednak czystego powietrza: potrzebna jest zmiana świadomości. Zorganizujemy i sfinansujemy w szkołach na każdym poziomie programy edukacyjne dotyczące ochrony powietrza i jej znaczenia dla naszego zdrowia.



4. Srebrna



rewolucja

Starzenie się społeczeństwa to jedno z najważniejszych wyzwań, które dzisiaj przed nami stoją. Musimy zapewnić seniorom godne warunki życia, w tym – aktywności społecznej, kulturalnej i ekonomicznej na miarę ich potrzeb i możliwości. Dzisiaj ludzie starsi często skazani są na bardzo niskie dochody i pozbawieni wsparcia w codziennym życiu. Chcemy to zmienić! Będziemy wspierać aktywność społeczną, rekreacyjną i sportową osób starszych. Mądrze rządzone gminy, powiaty i województwa mogą sprawić, by seniorzy żyli lepiej.

Co proponujemy?





Karta Seniora. Każda osoba, która ukończyła 60. rok życia, otrzyma kartę zniżek na usługi zdrowotne, rekreacyjne, edukacyjne i sportowe świadczone zarówno przez podmioty prywatne, jak i publiczne, a także – darmowy dostęp do usług, za które z reguły pobierana jest opłata, jak zajęcia sportowe i rekreacyjne czy wydarzenia kulturalne.




Rada seniorów. Każdy wójt, burmistrz i prezydent miasta musi korzystać z mądrych rad i opinii przedstawicieli seniorów. Mogą oni opiniować nie tylko projekty, które dotyczą nich samych, ale także wiele innych spraw, dotyczących naszych gmin i miast. To seniorzy najlepiej znają miejsce, w którym spędzili swoje dzieciństwo, młodość i czas aktywności zawodowej. Będziemy czerpać z ich wiedzy i doświadczeń.


Srebrna rewolucja

 **Osiedla wspomagane.** W wielu miastach istnieją osiedla, w których większość mieszkańców to seniorzy. Ułatwimy im codzienne życie. Na takich osiedlach utworzymy punkty, w których przez całą dobę dostępna będzie pomoc pielęgniarki oraz pracownika socjalnego.

 **Pomoc, gdy zagrożone jest życie.** Każdy mieszkaniec powyżej 65. roku życia będzie mógł wezwać pomoc medyczną, wykorzystując specjalny przycisk w swoim mieszkaniu. Naciśnięcie przycisku uruchomi głośnomówiące połączenie z pracownikiem medycznym i umożliwi natychmiastowe udzielenie pomocy potrzebującemu. Samorządy sfinansują wyposażenie seniorów w takie urządzenia i zorganizują skoncentrowany wokół niego system pomocy. Każda gmina musi zapewnić wszystkim osobom powyżej 60. roku życia specjalną kopertę, w której jej właściciel umieści najważniejsze informacje o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach,

kontaktach do najbliższych i danych osobowych. Umieszczenie koperty życia w łatwo dostępnym miejscu bardzo pomaga w przypadku interwencji pogotowia ratunkowego. Nierzadko ratuje życie.

 **Dobra opieka zdrowotna dla seniorów.** Przyjmujemy gminne programy zdrowotne dedykowane dla mieszkańców, którzy ukończyli 60. rok życia. Będą one przewidywać bezpłatne badania dla tej grupy oraz inne działania profilaktyczne i edukacyjne. Seniorzy narażeni są najbardziej na różne schorzenia, a ich wczesne wykrycie dzięki badaniom zwiększa szansę długiego, komfortowego życia. W każdym powiecie musi powstać w szpitalu co najmniej jeden oddział geriatryczny.

 **Samorząd przyjazny aktywnym seniorom.** Będziemy wspierać aktywność społeczną, intelektualną, artystyczną, rekreacyjną i sportową osób starszych. Samorząd musi udostępniać

bezpłatnie lokale na potrzeby organizacji zrzeszających seniorów, a także prowadzących działalność na ich rzecz oraz służyć im wszelką pomocą, w tym wspierać je finansowo. Klub seniora będzie dostępny blisko domu.



Darmowe przejazdy dla seniorów.

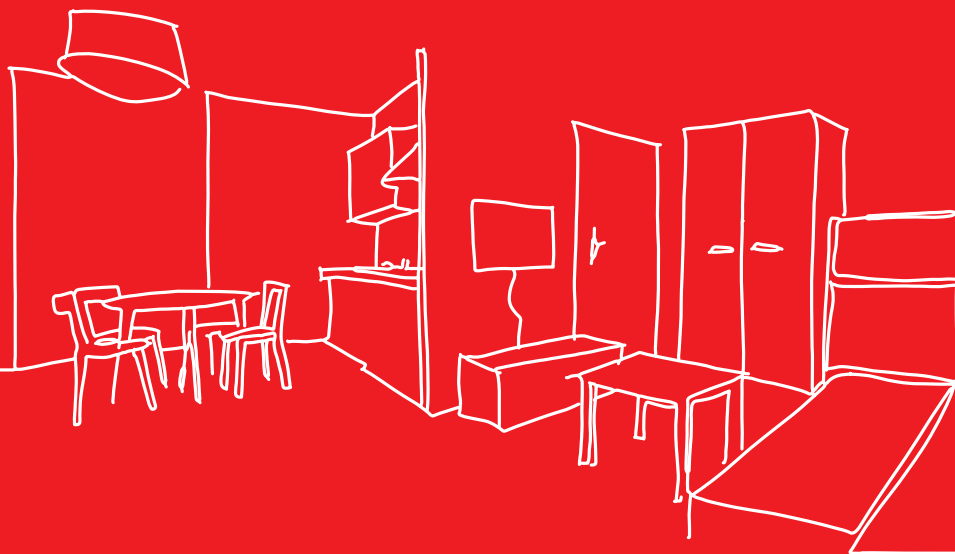
Wszyscy mieszkańcy powyżej 65. roku życia będą mieli prawo do darmowych przejazdów lokalną i regionalną komunikacją publiczną: autobusami, tramwajami, metrem, a także – kolejami regionalnymi. Takie rozwiązanie pomoże seniorom być aktywnym we wszystkich obszarach życia.

Każda osoba, która ukończyła 60. rok życia, otrzyma kartę zniżek na usługi zdrowotne, rekreacyjne, edukacyjne i sportowe.



5. Dobre mieszkanie

Mieszkanie to przede wszystkim prawo, a nie towar. Każdy człowiek musi mieć zapewniony dach nad głową i podstawowe udogodnienia z nim związane. Za zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych odpowiada gmina. W Polsce rynek mieszkaniowy zdominowany został jednak przez deweloperów. Tymczasem w wielu miastach zachodnioeuropejskich to właśnie samorządy budują nowe mieszkania, a w domach komunalnych mieszka większość mieszkańców. Czas na powrót budownictwa komunalnego!



w każdej gminie

Co proponujemy?



10% rocznych dochodów własnych gminy na budownictwo komunalne.

Każda gmina, w której występują niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe, przeznaczymy w każdym roku 10% swoich dochodów własnych na remonty i budowę mieszkań komunalnych. W ten sposób duża część obywateli nie będzie musiała zaciągać wieloletnich kredytów mieszkaniowych, a ceny nieruchomości na rynku – dzięki zwiększonej podaży – spadną.



Mieszkania komunalne dedykowane dla grup wymagających szczególnego wsparcia.

Każdy człowiek – z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb – musi mieć możliwość samodzielnego życia. Czasami jednak osiągnięcie tego celu wymaga wsparcia. Z tego powodu stworzymy dla osób starszych i niepełnosprawnych mieszkania komunalne, które będą dostosowane do ich szczególnych potrzeb: zarówno przez odpowiednie położenie budynków,

rozkład mieszkań i przestrzeni wspólnych, jak i zapewnienie stałego dostępu do opieki pielęgniarstwa i pomocy pracownika socjalnego.



Planowanie przestrzenne.

Przeciwstawiamy się chaotycznemu rozwojowi miast. Służy on tylko deweloperom. Nie uwzględnia natomiast potrzeb mieszkańców. Zapobiega temu uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dzięki nim można zapewnić, by miasta rozbudowywały się w sposób harmonijny, który różne interesy i potrzeby. Plany miejscowe powinny więc w szczególności zapewniać, by zabudowa mieszkaniowa równoważona była handlowo-usługową i terenami rekreacyjnymi. Budynkom mieszkalnym muszą towarzyszyć rozwiązania komunikacyjne, które zagwarantują potrzebną liczbę miejsc do parkowania i wyeliminują korki. W każdym planie miejscowym 20% obszaru przeznaczymy na funkcje publiczne, w tym tereny zielone. W tworzenie planów włączymy wszystkich zainteresowanych mieszkańców.


6. Przestrzeń, która nie kłamie.




Historia, która nie dzieli

Rządząca prawica prowadzi agresywną politykę historyczną, która zmierza do wyparcia z przestrzeni publicznej wszelkich elementów nawiązujących do dorobku polskiej lewicy i innej niż forsowana przez Prawo i Sprawiedliwość wizji przeszłości. Przejawem tej polityki było uchwalenie ustawy dekomunizacyjnej, która naruszając Konstytucję, doprowadziła do przymusowych zmian patronów dziesiątek ulic i placów w całej Polsce.

Co proponujemy?

 **Usuniemy nazwy narzucone przez wojewodów.** Uważamy, że nadawanie nazw ulic, placów i innych obiektów użyteczności publicznej powinno stanowić wyłączną domenę gmin. Z tego powodu usuniemy wszystkie nazwy, które zostały wbrew Konstytucji narzucone przez wojewodów w ramach realizacji ustawy dekomunizacyjnej.

 **Polska lewica zasługuje na pamięć.** Polska lewica ma wielką historię: począwszy od XIX wieku, przez dwudziestolecie międzywojenne, Polskę Ludową po III Rzeczpospolitą. Polscy socjaliści i socjaldemokraci walczyli o niepodległość naszego kraju i odbudowywali go po latach wojennej zawieruchy. Walczyli o sprawiedliwość społeczną, prawa kobiet, sprawiedliwy dostęp do usług publicznych, w tym dobrą edukację. Zasługują oni na pamięć, która powinna być utrwalona w nazwach ulic, placów i innych obiektów użyteczności publicznej. Będziemy o to walczyć!

7. Decydujemy



wspólnie

Wspólnota samorządowa to każdy z nas. Mieszkańcy mogą to zrozumieć, gdy zachęcimy ich do aktywności niezależnie od wieku, statusu zawodowego i wykształcenia. W gminach, powiatach i województwach każdy musi być pewien, że jego potrzeby są tak samo ważne i traktowane z potrzebną uwagą. Nie ma gorszych ani lepszych mieszkańców.

Co proponujemy?



Organizacje pozarządowe z samorządem.

Stowarzyszenia, fundacje i kluby sportowe wspierają, a często zastępują instytucje samorządowe w realizacji wielu zadań. Dobry, sprawiedliwy, transparentny system finansowania projektów dla organizacji pozarządowych to najlepszy sposób na pobudzenie aktywności i zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Dodatkowo chcemy wspierać trzeci sektor przy pisaniu wniosków o dofinansowania zewnętrzne, a także udzielać mu potrzebnej pomocy prawnej.



Samorząd, który sprzyja równości.

Sytuacja prawna kobiet czy osób nieheteronormatywnych nie mieści się w sferze zadań i kompetencji gmin, powiatów i województw. Samorządy mogą jednak sprzyjać równości płci, orientacji seksualnej, pochodzenia, rasy lub wyznania zarówno w sferze symbolicznej, np. przez nadawane nazwy ulic, udział w paradach i marszach równości,

Decydujemy wspólnie

manifach i akcjach społecznych jak „Czarny Protest”, jak i w życiu codziennym mieszkańek i mieszkańców: wspierając kulturę mniejszości, promując inicjatywy społeczne we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Urzędnicy samorządowi będą przechodzili szkolenia, by móc łatwiej rozpoznawać problemy mniejszości, a pisma urzędowe będą pisane językiem wrażliwym na równość płci. Zobowiązemy strażę miejskie do prowadzenia rejestru zdarzeń, w których podejmowały interwencję, a które mogą mieć podłoże homofobiczne lub rasistowskie.

Edukacja obywatelska. Dobra edukacja obywatelska, rozmowy z młodymi ludźmi o ich prawach i obowiązkach, zachęcanie do wolontariatu, pracy społecznej, a potem – udziału w wyborach do władz wszystkich szczebli, to wspieranie patriotyzmu i odpowiedzialności obywatelskiej. Dzisiaj edukacja obywatelska nie może być tylko domeną szkoły, ale musi być jednym z podstawowych obowiązków każdego wójta, burmistrza, prezydenta czy radnego.



Godna praca w samorządzie.

Samorząd musi walczyć o równe i godne warunki pracy dla wszystkich. Doprowadzimy do tego, że więcej zadań będzie wykonywanych przez urzędy i samorządowe jednostki organizacyjne, a mniej przez zewnętrzne firmy. Z reguły nie zapewniają one dobrych warunków pracy dla swoich pracowników ani stabilnego zatrudnienia. Warunkiem otrzymania zamówienia publicznego lub innego zlecenia finansowanego ze środków publicznych będzie zatrudnienie pracowników na podstawie umowy o pracę za odpowiednim, godziwym wynagrodzeniem, które będzie wynosić co najmniej 3000 złotych brutto.





Silny samorząd
demokratyczna Polska



Program samorządowy
Sojuszu Lewicy Demokratycznej
2018

Praca zbiorowa pod redakcją
Sebastiana Gajewskiego
(Centrum im. Ignacego Daszyńskiego)

ISBN 978-83-939164-2-9



www.sld.org.pl